IMKEJJEN U DRAWWIET FIL-BIRGU

TAL - BARKLORI

Anton Attard

Dawk li qabdu jew qabżu s-sittin, żgur jiftakru kemm kienet popolari x-xtajta tat-"Toqba l-Ġdida" fix-xhur sħan tas-sajf. Hawn kienu jgħaddu nofstanhari sħaħ, jilagħbu, jixxemmxu u jgħumu, il-biċċa l-kbira tat-tfal tal-Birgu, billi x-xtajta tat- "Toqba l-Qadima" kienet aktar riservata għall-barklori u d-dgħajjes tagħhom.

Waqt l-għawm, id-drawwa popolari ħafna fost it-tfal kienet dik magħrufa bħala "tal-barklori". Xi żewġt itfal kbar, minn fost dawk l-aktar imqarbin, (li minnhom ma konniex neqsin!), kienu jonsbu lil xi tifel aljenat jixxemmex u, waqt li wieħed jaqbdu minn idejh u l-ieħor minn saqajh, jerfgħuh mill-art, iħabbtuh tnejn jew tliet darbiet mal-kanun tal-ħadid li hemm imdaħħal fl-art u, wara tixjira jew tnejn lura u 'l quddiem, iwaddbuh il-baħar, fost l-għors u d-daħq ta' dawk it-tfal li jkunu nġabru madwarhom. Tfal li jkunu ġa nixfu fis-sħana tax-xemx kienu jibżgħu minn "tal-barklori" daqs il-bard ta' Jannar.

In-natural kurjuż tiegħi kien iġegħelni nistaqsi lili nnifsi: "Għaliex din id-drawwa li nnutajna biss fil-Birgu kienet tissejjaħ 'tal-barklori'?; x'rabta għandha mal-barklori?" It-tweġiba sibtha bla mistenni waqt li kont inqalleb il-ħarġa tal-11 ta' Mejju 1938 tal-ġurnal popolari "Il-Berqa". Kienet f'artiklu ta' wieħed li sejjaħ lilu nnifsu 'Folk Lore', intitolat 'Tal-Barklori'. Il-kittieb spjega li, lura fiż-żmien, bosta mill-irġiel tal-Birgu kienu jaqalgħu l-għajxien tagħhom billi jaħdmu ta' barklori. Bid-dgħajjes tagħhom kienu jwasslu 'l passiġġieri mix-Xatt ta' San Lawrenz lejn l-Isla, il-Belt, jew fuq xi bastiment tal-gwerra sorġut fil-Port il-Kbir.

Meta l-laneċ u l-karrozzi kienu għadhom 'il bogħod, kien xogħol ta' ħtieġa u jħalli qligħ tajjeb. Għalhekk bosta kienu jitħajru jaqbdu dan il-mestier. Iżda biex tagħmel dan, ridt issir vittma ta' ċerimonja umoristika, li ħolqu bejniethom il-barklori stess ta' din il-belt. Ritwal li, irid jew ma jridx, kull min kien jittama li jsir barklor kellu jgħaddi minnu. Xi żagħżugħ fl-eta tax-xogħol kien jinżel ix-xatt ta' San Lawrenz ifittex xi barklor bid-dgħajsa tiegħu, li jkun jinħtieġ xi sieħeb, billi d-dgħajsa, dak iż-żmien kienet trid titħaddem minn żewġ qaddiefa. Dakinhar, dan aktarx kien jilbes xi qmis bajda u qalziet tas-sarġ, bil-quddiem tiegħu jinqafel permezz ta' żewġ buttuniet fil-ġnub. F'rasu aktarx li kien jilbes

xi berritta skoċċiża, qisha platt, b'żewġ żigarelli ħerġin mill-warrani tagħha u jiddendlu għal wara l-għonq.

Malli jintlemaħ, xi żewġ barklori minn fost dawk li jkunu l-art jistennew il-vjaġġ, kienu jersqu lejh kollhom żegħil, u jsaqsuh jixtieqx ix-xogħol. Narturalment dan kien jaħtafhom fil-kelma u jkompli magħhom għax jaħseb li x-xogħol kien fil-but. Wara xi ħin jaljenawh bid-diskors, il-barklori jagħmlu sinjal lil xulxin, u f'għamża ta' għajn jaqbduh minn idejh u saqajh, u wara li jkaxkruh bil-warrani jħabbat mat-taraġ li kien iwassal għall-baħar, kif kien ikun għadu miżmum tajjeb f'idejhom, kienu jħabbtuh xi darba jew tnejn mal-pruwa ta' xi dgħajsa miġbuda l-art, u bosta drabi kien jispiċċa l-baħar bil-ħwejjeġ b'kollox, minkejja l-għajat ta' l-imsejken żagħżugħ, u fost id-daħq tal-barklori. Jekk ebda dgħajsa ma kienet tinzerta fuq ix-xatt, kienu jħabbtuh mal-ħajt tal-bini ta' l-Ammirall.

Wara li jbiddel ħwejġu, jew iħallihom jinxfu fix-xemx, bi tpattija għal din iċ-ċajta kemxejn goffa, kien jissejjaħ minn xi barklor biex ikompli miegħu skond il-ħtieġa li jkollu. B'hekk kien jieħu speċi ta' ċertifikat ta' barklor u jkun jista' jkompli f'dan il-mestier.

Għalkemm din id-drawwa kienet inqatgħet għal kollox minn fost il-barklori, sabet postha fost l-għawwiema tat-Toqba l-Ġdida. Iżda maż-żmien, wara t-tibdil strutturali li seħħ f'dik ix-xaqliba, dawn ukoll naqsu għal kollox, u qajl qajl għebet din id-drawwa folkloristika li tmur lura bosta snin.

Il-Kanun li miegħu kienu jħabbtu lit-tfal għawwiema fit-Toqba tal-Birgu